
What I learned from Arnošt

As the literary world honors Arnošt Lustig on the 100th anniversary of his birth, I can highlight something that might be overlooked: his gifts as a teacher. In the 1970s at American University, I had the privilege of being Arnošt's student, graduate assistant, and friend of the family. He called me "Irsky Medved" – Irish bear. Like his daughter Eva, I called him "Tati," first as a joke and later as a tribute.

My first class with Arnošt was Holocaust Literature. It was soon obvious that no one knew the subject like him. Beyond his knowledge, I admired his enthusiasm and zest for living, which as I read his books I quickly learned came from his experiences -- nothing like appreciating the preciousness of life after seeing it denied as often as he had. I also learned that this passion applied to all things -- kicking a soccer ball, appreciating a joke, eating a steak -- "This is food for kings!" It was infectious -- an ideal asset for a teacher.

Overnight he became my favorite professor. I signed on for his courses in Italian Cinema, Czech Cinema, French Cinema, and many others...everything he taught. His classes were among the most popular at AU. He was beloved by his students. Only now, decades later after a long career in journalism and eight years as a professor at Cape Cod Community College, can I truly appreciate his academic talent.

His writing skill often overlapped with academia. He loved ideas – like putting his Holocaust experience into the heart and soul of a young girl -- Katerina Horovitzova. He often said "the idea is everything," a lesson that remained alive in me during 35 years as a reporter and editor, as in, what's the best way to tell this story? "Give me an example," he often said, which translated into the modern journalistic saw "Don't just tell me, show me."

I am enamored with his ability to survive the Holocaust and be able to write about it – to describe so eloquently an evil so indescribable. What a gift to the world. And then, his feel for language. As a lover of language, he loved idioms. He taught me quite a few in Czech, including "yeshkovi's racci," or "porcupine's eyesight," translating to "Sheeesh" or "WTF." Once when a student gave a super-relaxed presentation, I said to Arnošt "I think this guy rolls his own." He asked what that meant, and when I explained, he beamed and repeated it a couple of times. Of course he waited a couple of weeks before springing it back on me, to our mutual delight.

Recently a student in one of my film classes refused to attend the screening of "Dr. Strangelove" because she had resolved never to watch a movie or read a book involving war. I immediately thought of Arnošt and told her that she would exclude a lot of true history -- and wondered how a Lit major – or anyone else – could ignore such basic exploration. I pointed out that the Kubrick classic and another film on the schedule – "King of Hearts" – involved no blood and guts and were perhaps the two most popular ANTI-war movies ever made (both I originally saw in Arnošt's classes). She was adamant. I let her do alternative movie reviews for those two weeks, but I often wonder what Arnošt would have said.

Too many professors seem more devoted to the cleverness of their syllabi rather than the needs of their students. Not so Arnošt. With him: ideas are supreme, give examples when making your point, ditch the textbooks, be passionate about your love for the subject. His basic passion for life was intensely rooted in what he had seen. And omg, what he saw.

You can't teach passion. But you can give examples. So, Professor Lustig, thanks to you, I tell my students if they want to see passion, watch Pavarotti or Aretha Franklin sing "Nessun Dorma." Or read "A Prayer for Katerina Horovitzova."

--Kerry Drohan

Brewster, Massachusetts, December, 2025

(Kerry Drohan graduated from American University in 1977 with an M.A. in Interdisciplinary Studies in Film and Literature. He spent 35 years at The Boston Globe and other publications as a reporter and editor before becoming an associate professor at Cape Cod Community College in 2014, teaching film and journalism courses.)

Vášni se nedá naučit aneb

Co jsem se naučil od Arnošta...

Zatímco literární svět vzdává hold Arnoštu Lustigovi u příležitosti stého výročí jeho narození, já bych rád vyzdvihl něco, co může být přehlíženo, a to jeho dar učit. V 70. letech jsem měl na American University to privilegium být Arnoštovým studentem, postgraduálním asistentem a přítelem rodiny. Říkal mi „Irský medvěd“. Stejně jako jeho dcera Eva jsem mu říkal „Tati“, zpočátku z legrace a později z úcty.

Můj první kurz s Arnoštem byla Literatura holokaustu. Brzy bylo jasné, že nikdo nezná toto téma tak jako on. Kromě jeho znalostí jsem obdivoval jeho nadšení a chuť do života, u kterých jsem při čtení jeho knih rychle pochopil, že pramení z jeho zkušeností – nic se nevyrovná tomu, když si člověk váží vzácnosti života poté, co viděl, jak je tak často upírán, jako to viděl on. Také jsem zjistil, že tato vášeň se vztahuje na všechno, ať už se jedná o kopání do fotbalového míče, ocenění dobrého vtipu nebo pochutnávání si na steaku. „To je jídlo pro krále!“ říkával a bylo to nakažlivé.

Nejoblíbenější profesor

Přes noc se stal mým nejoblíbenějším profesorem. Zapsal jsem se na jeho kurzy italské kinematografie, české kinematografie, francouzské kinematografie a mnoha dalších... Na vše, co učil. Jeho přednášky patřily k nejoblíbenějším. Studenti ho milovali. Teprve nyní, o desítky let později, dokážu plně docenit jeho akademický talent. Příliš mnoho profesorů se zdá být oddáno spíše chytrosti svých osnov než potřebám svých studentů. Arnošt takový nebyl. Měl jasno: myšlenky mají být vždy na prvním místě, když něco tvrdíte, uvádějte příklady. Zahodte učebnice, mějte zápal pro to, na čem právě děláte.

Jeho radou, že myšlenka musí být vždy na prvním místě, jsem se řídil po celou svou kariéru reportéra a editora a vybavila se mi pokaždé, když jsem hledal nejlepší způsob, jak vyprávět příběh. Obdivoval jsem jeho schopnost popsat zlo holokaustu, který sám přežil. To, jak výmluvně dokázal popsat zlo tak nepopsatelné. Obrovský dar celému světu.

Nejdůležitější je myšlenka

A pak jeho cit pro jazyk. Jako milovník jazyka měl rád idiomy. Naučil mě jich v češtině docela dost, včetně „ježkovy zraky“, což se překládá jako „Páni“ nebo „Co to sakra...?“. Jednou, když měl jeden student velmi uvolněnou prezentaci, řekl jsem Arnoštovi: „Myslím, že tenhle chlapík si balí vlastní.“ (pozn. překl.: rolls his own – idiom naznačující nezávislost, ale i kouření

marihuany). Zeptal se, co to znamená, a když jsem mu to vysvětlil, rozzářil se a několikrát to zopakoval.

Ostatně, jakási nevyčerpatelná vášně pro život byla silně zakořeněna ve všem, co viděl. A že toho za svůj život viděl hodně. Vášni se nedá naučit. Ale můžete druhým ukazovat příklady vášně. Takže, pane profesore Lustigu, díky vám říkám svým studentům, že pokud chtějí vidět vášně, ať se podívají na Pavarottiho nebo Arethu Franklinovou zpívající Nessun dorma. Nebo ať si přečtou Modlitbu pro Kateřinu Horovitzovou.

(česká verze Magazín Luxor, únor 2026)